

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **P. S.**
bytem H. 900/35, B.
zastoupen Mgr. Bc. Lukášem Bělským, advokátem
sídlem Domažlická 1256/1, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.8.2016, č.j. JMK 127367/2016, sp. zn. S-JMK 106164/2016/ODOS/Př,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19.8.2016, č.j. JMK 127367/2016, sp. zn. S-JMK 106164/2016/ODOS/Př, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních

činností (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 5.4.2016, č.j. ODSČ-91465/15-30, sp. zn. ODSČ-91465/15-HEV/V. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení i uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

I. Podstata věci

2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o dvou správních deliktech provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 ve spojení s § 125g odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se měl žalobce dopustit tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Podle prvostupňového orgánu bylo dne 16.1.2015 v 13:15 hodin na pozemní komunikaci Radnická 10 v Brně zjištěno porušení pravidel silničního provozu ve smyslu § 4 písm. c) zákona o silničním provozu vozidlem tovární značky Ford, RZ „X“, spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání. Dále bylo podle prvostupňového orgánu dne 12.1.2015 v 11:50 hodin na pozemní komunikaci Pellicova 2b v Brně zjištěno porušení pravidel silničního provozu ve smyslu § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu stejným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání. Podle prvostupňového orgánu byly v obou případech naplněny znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za uvedená jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč společně s povinností uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Proti předmětnému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Závěry žalovaného a prvostupňového orgánu žalobce napadá podanou žalobou.

II. Shrnutí žalobní argumentace

4. Žalobce namítá, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správních deliktech provozovatele vozidla. Žalobce prvostupňovému orgánu sdělil identitu řidiče a nelze mu přičítat k tíži, že se této osobě nedaří doručovat. Podle žalobce nelze vyloučit, že se řidič odstěhoval nebo že zemřel. Podle žalobce prvostupňový orgán účelově věc odložil s odkazem na § 66 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), aby mohl zahájit řízení se žalobcem jako provozovatelem vozidla. Prvostupňový orgán považuje cizince za automaticky nedostupnou osobu. Podle žalobce se žalovaný zákonným způsobem nevypořádal s požadavkem na ustanovení opatrovníka pro doručování dle § 22 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).
5. Podle žalobce nebylo prokázáno splnění § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, ani skutečnost, že by vytýkaným jednáním nebyla způsobena dopravní nehoda ve smyslu § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu, a to i taková, která se nemusí hlásit Policii ČR. Podle žalobce je nesporné, že při domnělém jednání nikoho neohrozil ani neomezil; nedošlo tak k naplnění materiálního znaku správních deliktů.
6. Podle žalobce odpovědnost za správní delikty již zanikla; podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, v tehdy účinném znění, který je nutné na věc aplikovat, přestupek nelze projednat, pokud od jeho spáchání uplynul jeden rok.

7. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné.
9. Podle žalovaného pouhé tvrzení žalobce k zahájení řízení o přestupku nepostačuje; za dané situace neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě. Za řidiče vozidla byla označena osoba žijící v zahraničí, která byla na uvedené adrese neznámá. Nadto označení osoby J. S. bylo podle žalovaného účelové.
10. Podle žalovaného to, že k jednání majícímu znaky přestupku došlo, vyplývá již z pořízené fotodokumentace. Na zánik odpovědnosti žalobce za správní delikty podle žalovaného dopadal § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu.
11. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

12. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
13. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
14. Zdejší soud musel nejprve posoudit, zda odpovědnost žalobce za správní delikty zanikla uplynutím času již před pravomocným skončením správního řízení, jak žalobce tvrdí.
15. Ze správního spisu vyplývá, že ke spáchání správních deliktů došlo ve dnech 12.1.2015 a 16.1.2015. Na odpovědnost fyzické osoby – provozovatele vozidla za správní delikt dopadá § 125f zákona o silničním provozu a nikoli § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Podle § 125f zákona o silničním provozu odpovědnost provozovatele zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (§ 125e odst. 3 a odst. 5 zákona o silničním provozu). Napadené rozhodnutí bylo vypraveno dne 23.8.2016 a právní moci nabylo dne 2.9.2016. Je tedy zřejmé, že ve věci bylo rozhodnuto do 4 let ode dne, kdy byl spáchán první správní delikt. Správní řízení bylo zahájeno dne 11.1.2016, kdy byl žalobci doručen příkaz ze dne 7.1.2016, č.j. ODSČ-91465/15-22, sp. zn. ODSČ-91465/15-HEV/VS. Podmínka zahájení řízení do 2 let ode dne, kdy se prvostupňový správní orgán o spáchání správních deliktů dozvěděl, byla tedy také splněna, neboť správní řízení bylo zahájeno do 2 let ode dne spáchání prvního správního deliktu.
16. Zdejší soud nepřehlédl, že dne 1.7.2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový přestupkový zákon“). Podle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro

projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

17. Nový přestupkový zákon tedy na posouzení zániku odpovědnosti žalobce za správní delikty v nyní posuzované věci nic nemění. Řízení o správním deliktu má trestní charakter, a proto je nutné zohledňovat základní zásady trestního práva. Stežejní trestní zásadou je pravidlo, že odpovědnost za trestný čin se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání trestného činu; pozdější právní úpravy lze použít pouze tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Tuto zásadu převzal také nový přestupkový zákon v § 2 odst. 1. Zdejší soud proto musel posoudit, zda v souvislosti s novou kodifikací procesního přestupkového práva, kam lze nově zařadit také institut správního deliktu (nově přestupku) provozovatele vozidla, nenabyla účinnosti právní úprava pro žalobce příznivější. Byť novelizací § 125f zákona o silničním provozu zákonem č. 183/2017 Sb. došlo ke změně terminologie, podle přesvědčení zdejšího soudu ke změně zákona ve prospěch žalobce nedošlo. Zdejší soud tedy v nyní posuzované věci vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného podle § 75 odst. 1 s.ř.s (při zohlednění trestního charakteru věci).
18. Pokud žalobce namítá, že prvostupňový správní orgán nevyvinul dostatečnou aktivitu při zjišťování řidiče vozidla, tak ze správního spisu vyplývá, že ve výzvě provozovateli vozidla ze dne 25.3.2015, č.j. MMB/0118895/2015, sp. zn. 5850/ODSC/MMB/0118893/2015, a ze dne 3.4.2015, č.j. MMB/0133266/2015, sp. zn. 5850/ODSC/MMB/0133264/2015, byl žalobce poučen o tom, že má právo namísto zaplacení určené částky písemně oznámit osobu řidiče, která v inkriminovaných časech skutečně řídila jím provozované vozidlo s tím, že sdělení totožnosti řidiče se považuje za podání vysvětlení. Správním spisem prochází vyjádření žalobce ze dne 2.4.2015 a ze dne 28.5.2015, ve kterých žalobce ve vztahu k šetřeným přestupkům za řidiče vozidla označil osobu J. S., nar. „X“; jako kontaktní adresu řidiče uvedl žalobce adresu v Japonsku. Správním spisem dále prochází výzva prvostupňového orgánu ze dne 10.9.2014, č.j. MMB/0340402/2014/PV, sp. zn. 5850/ODSČ/MMB/03040401/2014, přičemž z přiložené obálky zdejšímu soudu vyplývá, že žalobcem označená osoba je na uvedené adrese neznámá, případně uvedená adresa neexistuje – obálka byla opatřena otisky razítek „inconnu“ a „return unknown“. Prvostupňový správní orgán nezahájil řízení o jednotlivých přestupcích a věc odložil dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, jelikož nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
19. Podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt také tehdy, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Mají-li správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce, pak se o to mají pokusit, neboť odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt je subsidiární ve vztahu k odpovědnosti řidiče za přestupek (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45). To však neznamená, že by správní orgány měly činit rozsáhlé kroky pro zjištění totožnosti přestupce (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46). Provozovatel vozidla (žalobce)

se své odpovědnosti nemůže zprostit sdělením identifikačních údajů osoby, jež měla vozidlo v době spáchání přestupku řídit, aniž by tyto údaje správnímu orgánu umožňovaly tuto osobu reálně ztotožnit a kontaktovat a následně s ní vést přestupkové řízení.

20. Podle zdejšího soudu prvostupňový orgán učinil nezbytné kroky pro zjištění totožnosti řidiče vozidla. Žalobce vyjma obecného tvrzení o osobě řidiče nepředložil důkaz, který by jeho tvrzení o osobě řidiče prokazoval. Proto je podle zdejšího soudu dostačující, pokud prvostupňový orgán vycházel z výzvy k podání vysvětlení ze dne 10.9.2014, č.j. MMB/0340402/2014/PV, sp. zn. 5850/ODSČ/MMB/03040401/2014, adresované žalobcem označenému řidiči, kdy bylo zjištěno, že této osobě není možné doručovat, protože je na dotčené adrese neznámá, případně že tato adresa neexistuje. Ze stejného důvodu nelze považovat za relevantní ani žalobcovo tvrzení, že označený řidič se mohl z uvedené adresy odstěhovat nebo že zemřel. Za situace, kdy žalobce nedoložil své tvrzení o tom, že jím označená osoba (J. S. z Japonska) řídila vozidlo a prvostupňový správní orgán se tuto zahraniční osobu pokusil vyzvat k podání vysvětlení – byť bez využití institutu opatrovníka dle § 22 a § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu – byly podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu dle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu splněny. Bylo povinností provozovatele vozidla – žalobce – vědět, kdo vozidlo řídil, a žalobce coby provozovatel vozidla nesl také odpovědnost za správnost a aktuálnost jím sdělených údajů (aktuální adresa) o řidiči (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.8.2016, č.j. 7 As 135/2016-17). Zdejšímu soudu je nadto z úřední činnosti známo, že J. S. byl opakovaně různými provozovateli označován za řidiče vozidla (kupř. rozsudek zdejšího soudu ze dne 3.10.2018, č.j. 62 A 185/2016-37). Žaloba je tedy i v této části nedůvodná.
21. Žalobce dále namítá, že nebylo prokázáno splnění § 2 odst. 1 zákona o přestupcích. Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Provozovatel vozidla za správní delikt dle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu odpovídá, vykazuje-li porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. Znakem přestupku dle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je tedy zavinění a jednání, které je za přestupek zákonem výslovně označeno (formální stránka přestupku) a porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti (materiální stránka přestupku).
22. U správního deliktu provozovatele vozidla jde o odpovědnost objektivní s možností liberace dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. V nyní posuzované věci se tedy zavinění provozovatele vozidla (žalobce) – jako jeden ze znaků přestupku dle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích – neposuzuje. Nedodržení povinnosti vyplývající z dopravní značky ve smyslu § 4 písm. c) a porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích stanovených v § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu bylo za přestupek označeno v § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Formální stránka přestupku ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o přestupcích tedy naplněna byla. Nedodržení povinnosti vyplývající z dopravní značky č. B 28 „Zákaz zastavení“, stejně jako povinnosti v obytné a pěší zóně stát jen na místech označených jako parkoviště (§ 39 odst. 5 zákona o silničním provozu), bylo přestupkem ohrožovacím. Zejména u dopravních přestupků ohrožovacích bude obvykle formální a materiální stránka přestupku splývat, neboť škodlivým následkem v nyní posuzované věci bylo již porušení zákonných povinností (*mutatis mutandis*

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.9.2016, č.j. 6 As 187/2016-23, a tam citovaná judikatura). Podle zdejšího soudu tedy byla naplněna i materiální stránka přestupku

§ 2 odst. 1 zákona o přestupcích.

23. Žalobce konečně namítá, že správní orgány neprokázaly splnění podmínky dle § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu. Podle § 125f odst. 2 písm. c) právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu. Z fotografií, které procházejí správním spisem, zdejšímu soudu neplyne, že by porušení pravidel mělo za následek dopravní nehodu. Přestože fotografie žurnalizované ve správním spisu v rámci jednotlivých správních deliktů nezachycují vozidlo žalobce ze všech stran, ke každému správnímu deliktu je v rámci správního spisu k dispozici minimálně jedna fotografie, na které je zachyceno vozidlo žalobce vcelku z jedné strany; jestliže z těchto „celostních“ fotografií neplyne, že došlo k dopravní nehodě v souvislosti s porušením pravidel ve smyslu § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu, bylo na žalobci, aby prokázal, že k dopravní nehodě došlo. To však neučinil.
24. Zdejší soud tak má za to, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

25. O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 16. ledna 2019

David Raus v.r.
předseda senátu